

Вих №488
Від 28.10.22р.

**Голові правління
АТ «Ощадбанк»
С.В. НАУМОВУ**

Шановний Сергію Володимировичу!

Нотаріальна палата України (НПУ), як організація, що здійснює професійне самоврядування у сфері нотаріату та уповноважена представляти інтереси нотаріусів у державних та інших установах, у зв'язку з наявною інформацією щодо порушення державних гарантій нотаріальної діяльності, створення умов погіршення доступу фізичних та юридичних осіб до вчинюваних нотаріальних дій, звертається до Вас з приводу практики встановлення вимоги щодо необхідності проходження нотаріусами акредитації для вчинення в подальшому нотаріальних дій за участі АТ «Ощадбанк».

У листі АТ «Ощадбанк» (далі – Банк) від 19.10.2022 року (додаток 1), зазначено, що більшість ризиків, які пов'язані з відсутністю перевірки нотаріусів можуть суттєво нашкодити у якісному наданні банківських послуг. Відповідно до внутрішньої політики Банку, проведення перевірки нотаріусів спрямоване на підвищення рівня нотаріальних послуг з метою захисту інтересів Банку та його клієнтів від наслідків незаконних дій або недбалості приватних нотаріусів. Такі дії Банку в першу чергу спрямовані на перевірку кваліфікації нотаріусів та їх ділової репутації, адже протягом останніх років збільшилась кількість шахрайських нотаріальних дій в різних регіонах України.

НПУ вважає, що наведені твердження суперечать положенням чинного законодавства, є свідченням втручання у нотаріальну діяльність і безпосередньо завдають шкоду діловій репутації нотаріальної спільноти, адже є такими, що не відповідають дійсності в частині безпідставного звинувачення нотаріату у шахрайських діях.

Відповідно до статті 24 Закону України «Про нотаріат», реєстрація приватної нотаріальної діяльності провадиться відповідними територіальними органами Міністерства юстиції України на підставі заяви особи, яка має свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю, та акта про сертифікацію відповідності робочого місця (контори) приватного нотаріуса встановленим цим Законом умовам.

Для загальнодержавного обліку нотаріусів відповідно до Порядку ведення Єдиного реєстру нотаріусів, затвердженого Наказом Міністерства юстиції України 13.10.2010 № 2501/5, в Україні створено та ведеться Єдиний реєстр нотаріусів, в якому містяться усі необхідні відомості про державні нотаріальні контори, державні нотаріальні архіви та нотаріусів України, держателем якого є Міністерство юстиції України, яке також здійснює контроль за

дотриманням нотаріусами порядку вчинення нотаріальних дій.

Таким чином, порядок допуску осіб до здійснення нотаріальної діяльності визначається виключно Законом України «Про нотаріат» та підзаконними актами, виданими на його виконання. Встановлення додаткових процедур «допуску» нотаріуса до наданих йому державою повноважень є таким, що грубо порушує чинне законодавство.

Єдиними документами, які посвідчують право особи на здійснення нотаріальної діяльності, є Свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю, Реєстраційне посвідчення (для приватних нотаріусів) чи наказ управління Міністерства юстиції України (для державних нотаріусів).

Факт отримання особою вказаних документів свідчить про наявну компетенцію, що визначається Вищою кваліфікаційною комісією нотаріату.

Перевірка відомостей про нотаріуса може бути проведена за допомогою Єдиного реєстру нотаріусів.

Держава встановлює гарантії нотаріальної діяльності, які закріплені статтею 8¹ Закону України «Про нотаріат», відповідно до якої забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законодавством України будь-яке втручання в діяльність нотаріуса, зокрема з метою перешкоджання виконанню ним своїх обов'язків або спонукання до вчинення ним неправомірних дій.

Хочемо наголосити, що нотаріус вчиняє нотаріальні дії як особа, уповноважена державою, а не надає нотаріальні послуги, тому жодна змагальність або «конкурсні умови» у сфері нотаріату є недопустимими.

Крім того, практика створення переліку так званих «акредитованих» нотаріусів грубо порушує права фізичних та юридичних осіб на вільний вибір нотаріуса. Це, в свою чергу, підриває довіру громадян до банківської системи та негативно впливає на репутацію органів нотаріату. Водночас репутація та довіра громадян є важливим елементом роботи як нотаріату, так і банківської системи, особливо в умовах нестабільної економіки.

Міністерство юстиції України як орган уповноважений на здійснення регулятивної та контролюючої функцій у сфері нотаріату листом № 31-32/999 № 355/2 від 16.11.2007 року надало роз'яснення, що дії банківських установ, направлені на «акредитацію» нотаріусів, є грубим порушенням законодавчих та нормативних актів, які регулюють нотаріальну діяльність, та посяганням на основу нотаріальної діяльності – професійну незалежність та неупередженість.

У зв'язку з вищевикладеним і з метою захисту професійної незалежності нотаріуса, захисту законних прав фізичних та юридичних осіб, усунення порушень чинного законодавства Нотаріальна палата України звертається до АТ «Ощадбанк» з проханням вжити необхідних заходів для припинення застосування незаконних вимог так званої «акредитації» нотаріусів як обов'язкової умови для можливості вчинення ними нотаріальних дій щодо правочинів з Банком.

Додаток: лист АТ «Ощадбанк» від 19.10.2022 року – на 1 арк.

З повагою
Президент НПУ

Володимир МАРЧЕНКО

Акціонерне товариство
"Державний ощадний банк України"
Україна, 01001, Київ, вул. Госпітальна, 12г
Код ЄДРПОУ 00032129

Joint Stock Company
"State Savings Bank of Ukraine"
12g Hospitalna Street, 01001 Kyiv, Ukraine
USREOU code 00032129

Тел. / Tel.: +380 (44) 363 01 33
Факс / Fax: +380 (44) 247 85 68
contact-centre@oschadbank.ua

ОЩАДБАНК

МІЙ БАНК. МОЯ КРАЇНА

Приватному нотаріусу
Звенигородського районного
нотаріального округу
Побілівський Н.Б.

19.10.2022 № 19/4-10/457/32682/2022-00/ВНХ

На № _____ від _____

просп. Дружби 23, оф. 4,
м. Ватутіне, Звенигородський район,
Черкаська обл., 20251

Керівництвом АТ «Ощадбанк» (далі-Банк) розглянуто Ваш запит від 20.09.2022 № 2780/01-16 щодо надання копії відповідного рішення АТ «Ощадбанк», яким встановлено вимогу щодо необхідності проходження нотаріусами акредитації для вчинення в подальшому нотаріальних дій за участі Банку (далі -запит), за результатами повідомляємо наступне.

АТ «Ощадбанк» завжди зацікавлений у швидкому та якісному проведенні угод з клієнтами, адже більшість ризиків, які пов'язані з відсутністю перевірки нотаріусів можуть суттєво нашкодити у якісному наданні банківських послуг.

Відповідно до внутрішньої політики Банку, проведення перевірки нотаріусів спрямоване на підвищення рівня нотаріальних послуг з метою захисту інтересів Банку та його клієнтів від наслідків незаконних дій або недбалості приватних нотаріусів. Такі дії Банку в першу чергу спрямовані на перевірку кваліфікації нотаріусів та їх ділової репутації, адже протягом останніх років збільшилась кількість шахрайських нотаріальних дій в різних регіонах України.

Слід зазначити, що документи, які стосуються перевірки нотаріусів відносяться до інформації з обмеженим доступом.

Нормами статей 20 та 21 Закону України «Про інформацію» визначено, що за порядком доступу інформація поділяється на відкриту інформацію та інформацію з обмеженим доступом. Будь-яка інформація є відкритою, крім тієї, що віднесена законом до інформації з обмеженим доступом. Інформацією з обмеженим доступом є, зокрема, конфіденційна інформація: інформація про фізичну особу, а також інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень.

Згідно статті 505 Цивільного кодексу України комерційною таємницею є інформація, яка є секретною в тому розумінні, що вона в цілому чи в певній формі та сукупності її складових є невідомою та не є легкодоступною для осіб, які звичайно мають справу з видом інформації, до якого вона належить, у зв'язку з цим має комерційну цінність та була предметом адекватних існуючим обставинам заходів щодо збереження її секретності, вжитих особою, яка законно контролює цю інформацію.

Враховуючи вищевикладені норми, документи якими встановлено вимогу щодо необхідності проходження перевірки нотаріусами для вчинення ними в подальшому нотаріальних дій за участі Банку, не можуть бути надані Вам у відповідь на запит, адже вони відносяться до комерційної таємниці Банку та можуть бути розкриті лише у порядку визначеному законом.

Заступник голови правління,
відповідальний за роздрібний бізнес

А. О. Тютюн
Ощадбанк №1